

Konzultantský posudek

Univerzita Karlova v Praze, 1.lékařská fakulta,
Klinika rehabilitačního lékařství, studijní obor Ergoterapie

Jméno diplomové práce:

„Hlavní oblasti pracovní rehabilitace v kavárně Café na půl cesty O.s. Green Doors v systému psychosociálních služeb a úloha ergoterapeuta v něm“

Student: Tereza Brožková

Vedoucí práce: Bc. Jana Pluhaříková Pomajzlová

Úvod :

Diplomová práce obsahuje jak teoretické představení oblasti péče o duševní zdraví, rehabilitace a systému psychosociálních služeb, tak příklad praxe pracovní a sociální rehabilitace poskytované lidem s duševním onemocněním v jedné z tréninkových kaváren O.s. Green Doors.

Hlavní částí diplomové práce je část praktická, kde je popsán postup a představeny výsledky analýzy dokumentů používaných v O.s. Green Doors pro záznam cílů a zakázek klientů v rehabilitaci. Tato práce je tedy nahlédnutím do obsahu témat, která se v rehabilitaci objevují a která přináší klienti během procesu rehabilitace, práce zároveň také ukazuje proměnu jednotlivých témat v čase a nosnost jednotlivých nástrojů v rehabilitaci co do záznamu témat a cílů v rehabilitaci.

Hlavní část:

V rámci práce se studentka v teoretické části zabývá vysvětlením pojmu rehabilitace, jejím rozdělením a představuje základní směry v oblasti psychiatrické (psychosociální) rehabilitace. Dále se zaměřuje na pracovní rehabilitaci, její historii, význam a současný právní rámec, ukazuje tedy řadu pojetí pojmu rehabilitace, což je pro porozumění celkovému rámci významné. V práci studentka plynule navazuje přehledem psychosociálních služeb a přehledem jednotlivých profesí, které v oblasti působí a krátce vysvětluje úlohu jednotlivých pracovníků. V této části by se jistě dalo namítat, že přehled služeb a profesí nemusí být úplný nebo nemusí být v plném souladu s používanou terminologií odbornou veřejností či legislativou (např. pojetí pracovníka v sociálních službách (str. 24) nyní přesně definuje zákon o sociálních službách), oceňuji ale snahu studentky o komplexní přehled všech poskytovaných služeb a to, že i přes velmi nepřehlednou situaci v současném systému služeb uspořádala služby do srozumitelného přehledu.

Plynule práce navazuje na představení O.s.Green Doors jako organizace poskytující služby psychosociální rehabilitace lidem s duševním onemocněním. V rámci představení poskytovaných služeb O.s.Green Doors studentka opomenula zmínit službu Přechodného zaměstnávání a Podporovaného zaměstnávání ve výčtu programů O.s. Green Doors (str. 26), doplnila bych také, že sociální rehabilitace probíhá i v dalších programech, které sdružení nabízí, nejen v těch, které zde studentka uvádí. Sama v rámci výstupů z výzkumu formuluje výstupy, že se v rehabilitaci objevuje řada potřeb klientů z oblasti sociální. Upřesnila bych také, že pojem „provázení“ (str. 27) studentka vysvětluje v jiném významu, než jak je chápáno organizací (provázení je především podpora po ukončení rehabilitace v přestupu do běžného nechráněného prostředí).

Po formální stránce práce naplňuje rozsahem požadovaná kritéria, citace odborných publikací jsou většinou řádné, v některých chybí uvedení strany, ze které je citováno. Množství použité literatury by vzhledem k tématu mohlo být širší, zároveň je z textu zřejmé, že studentka se snažila porozumět dané oblasti a s odborným textem pracovala. Během konzultací bylo pro studentku obtížné proniknout

do systému psychosociálních služeb a porozumět principům psychiatrické rehabilitace. V tomto směru studentka udělala velký pokrok v rámci zpracovávání této práce.

Praktická část, která tvoří největší oddíl práce, je nejpřínosnější pro další činnost O.s. Green Doors. Celkově je přínosem zvolená forma práce zvláště pro to, že jsou zde využity dokumenty běžně používané v rehabilitaci v O.s. Green Doors a jsou zpracovány cíle a zakázky, které si stanovuje klient sám. I když je zde jistě riziko ovlivnění klienta terapeutem, vzhledem k zavedené praxi O.s. Green Doors můžeme uvažovat, že cíle vychází z potřeb klienta a jsou klientem stanovovány. Práce tedy představuje konkrétní informace o tom, co klienti potřebují a s čím přicházejí do rehabilitace a jak se tyto potřeby v čase vyvíjejí. Podobná analýza nebyla dosud v O.s. Green Doors provedena a tyto informace mohou být dále využity pro rozvoj organizace.

Studentka v práci popisuje postup, jakým způsobem data zpracovávala. Někdy je popis postupu zkratkovitý a nemusí být úplně zřetelný (např. časové dělení dat, str. 29), celkově ale z práce vystupuje, jakým způsobem byla data zpracována. Oceňuji to, že studentka v práci uvádí přehledně témata rehabilitace po jednotlivých oblastech, nástrojích a časových oddílech. Toto dělení se myslím ukázalo jako užitečné při interpretaci dat a pro organizaci je toto třídění přehledné a dále využitelné. Studentka uvádí souhrn u jednotlivých oblastí, poté nabízí celkový přehled a souhrn v grafech. Práci na závěr studentka doplňuje o 2 kasuistiky, kde uvádí své pozorování na základě stanovených kategorií a výtah ze strukturovaného rozhovoru s klientem, porovnává situaci v začátku šetření a na jeho konci s časovým odstupem, kasuistiku poté dává do souvislosti s provedenou analýzou dat. Uvedené kasuistiky dávají práci ještě další rozměr, i když svým charakterem spíše popisují pohled studentky na pracovní výkon a posun klienta než celkový příběh a obsahový vývoj témat v rehabilitaci.

Práce je celkově přehledná a obsahově kompaktní. V rámci výstupů práce mohlo být ještě více zpracováno, jaká témata se mohou překrývat s prací jiných odborníků a vymezení role ergoterapeuta oproti jiným profesím mohlo být více zřetelné. Studentka ale v práci představuje své uvažování o možném přesahu jednotlivých profesí a roli ergoterapeuta. Zajímavým by také bylo ještě více porovnat teoretické koncepty rehabilitace, jaká témata (zaměření, oblasti) pro rehabilitaci definují jednotlivé směry rehabilitace a jak se shodují či rozcházejí s praxí a s tím, jaká témata přináší sami klienti.

Závěr:

Diplomová práce se celkově zaměřuje na oblast péče o duševní zdraví, poskytované psychosociální služby a roli ergoterapeuta v tomto systému. Role ergoterapeuta je vymezena na základě analýzy cílů a témat klientů v psychosociální rehabilitaci v jedné z tréninkových kaváren O.s.Green Doors – co může klientovi ergoterapeut nabídnout, k jakému z jeho témat se připojit. Celkově je práce zajímavým nahlédnutím do praxe a přináší velice konkrétní a využitelné výstupy pro praxi O.s.Green Doors, zároveň může být představením této oblasti a ukázat širší veřejnosti potřeby lidí s duševním onemocněním, kteří vstupují do rehabilitace.

Hodnocení: výborně

Napsala: Bc. Jana Pluhaříková Pomajzlová

Dne: 31.8.2007

